

Sygn. akt III UK 258/15

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania B. C.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Siedlcach
o prawo do emerytury,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 5 lipca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Lublinie
z dnia 24 czerwca 2015 r., sygn. akt III AUa 756/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie wyrokiem z dnia 24 czerwca 2015 r. oddalił apelację wniesioną przez ubezpieczonego B. C. od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 8 lipca 2014 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Siedlcach z dnia 31 lipca 2013 r., którą organ rentowy odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury wobec nieudowodnienia przez niego 15 lat pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a także 25 lat okresu składkowego i nieskładkowego.

Ubezpieczony B. C. wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 24 czerwca 2015 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest art. 32 ust. 1 i 2

oraz art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a także poz. 13, działu XIV załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący podniósł, że jest ona oczywiście uzasadniona, ponieważ zgromadzony w postępowaniu materiał dowodowy pozwalał na przyjęcie, że wykonywał on pracę w warunkach szczególnych, a orzeczenia Sądów obu instancji były wynikiem niewłaściwego zastosowania przepisów powołanych w petitum skargi.

Skarżący podkreślił też, że jak przedstawił w uzasadnieniu podstaw zaskarżenia, świadectwo pracy z dnia 28 czerwca 1993 r. potwierdza to, że wykonywał on w okresie od 4 marca 1992 r. do 28 czerwca 1993 r. w pełnym wymiarze czasu pracy pracę elektromechanika napraw pojazdów samochodowych, otrzymując dodatek za pracę w warunkach szkodliwych. Następne świadectwo pracy z dnia 31 sierpnia 1994 r. również potwierdza tę okoliczność, dodatkowo zawiera informację o tym, że praca wykonywana przez skarżącego, na tym samym stanowisku, które określało świadectwo pracy z dnia 28 czerwca 1993 r., jest pracą kwalifikowaną jako praca w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (wykaz A, dział XIV, punkt 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze).

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne

skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Należy także przypomnieć, że skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437), jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący

powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Zdaniem Sądu Najwyższego, wniosek skarżącego o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania, a także uzasadnienie tego wniosku, nie spełniają wyżej określonych kryteriów. Jak wynika z uzasadnienia owego wniosku, skarżący wiąże kwalifikowaną postać naruszenia przez Sąd drugiej instancji powołanych w podstawach zaskarżenia przepisów prawa materialnego jedynie z nieuwzględnieniem przez ten Sąd przedstawionych przez skarżącego świadectw pracy, z których jego zdaniem miało wynikać wykonywanie w spornych okresach pracy w szczególnych warunkach. Tymczasem treść pisemnych motywów zaskarżonego wyroku jednoznacznie wskazuje, że wspomniane świadectwa pracy były jedynie częścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, a nadto zostały one poddane (negatywnej) weryfikacji przy uwzględnieniu innych dostępnych w sprawie dowodów z dokumentów oraz dowodów osobowych w postaci zeznań świadków, które nie dały podstaw do uznania, że skarżący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach przez okres co najmniej 15 lat. Tak dokonane ustalenia faktyczne na etapie subsumcji zostały zaś odniesione do regulacji zawartych w przepisach określających warunki nabywania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, których naruszenie zarzuca oceniana skarga kasacyjna. W istocie argumentacja skarżącego sprowadza się więc nie do kwestionowania prawidłowości zastosowania przez Sąd Apelacyjny przepisów powołanych w podstawach zaskarżenia, ale do niedopuszczalnej w skardze kasacyjnej próby podważenia oceny dowodów i ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd drugiej instancji. Zgodnie z art. 398³ § 2 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być bowiem zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, a stosownie do art. 398¹³ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, co oznacza, że w przypadku poddania skargi kasacyjnej merytorycznej ocenie i tak

musiałby uwzględnić owe ustalenia faktyczne przy rozpatrywaniu zarzutów naruszenia prawa materialnego.

Sąd Najwyższy zauważa też brak konsekwencji skarżącego, który w podstawach zaskarżenia powołuje poz. 13, działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych), a w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wymienia poz. 16 tego samego działu (prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych), a zatem pozycje określające prace istotnie różniące się od siebie. Do końca nie wiadomo zatem, z jakim rodzajem prac wiąże postulowane przez siebie wykonywanie pracy w szczególnych warunkach.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy uznał, że skarżący nie wykazał potrzeby poddania jego skargi kasacyjnej merytorycznej ocenie. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.